

KERKBRIEF

Driemaandelijks
Jaargang 43, nr 1 – Lente 2014

PB-PP1B-20560
BELGIE(N)-BELGIQUE

Inhoud

- 02
Paaslied
- 03-06
Kerkdiensten
- 07-10
Gemeentenieuws
- 10-13
Paasmeditatie
- 14-15
Kindernevendienst
- 16-18
Paulus en de Overheid
- 19-22
Geknipt voor U
- 23
PRO en Bereikbaarheid
- 24
Adressenlijst

Periodiek van de Verenigde Protestantse Kerk in Leuven
V.U.: Ernst Veen, L. Beosierlaan 89, 3010 Leuven
P 708844 – Afgiftekantoor: Leuven Mail

PAASLIED

Licht, ontloken aan het donker

Licht, ontloken aan het donker,
Licht, gebroken uit de steen,
Licht, waarachtig levensteken,
werp uw waarheid om ons heen.

Licht, geschapen, uitgesproken,
Licht, dat straalt van Gods gelaat,
Licht, uit Licht, uit God geboren,
groet ons als de dageraad.

Licht, aan liefde aangestoken,
Licht dat door het donker brandt,
Licht, jij lieve lentebode,
zet de nacht in vuur en vlam.

Licht, verschenen uit den hoge,
Licht, gedompeld in de dood,
Licht, onstuitbaar, niet te doven,
zegen ons met morgenrood.

Licht, straal hier in onze ogen,
Licht, breek uit in duizendvoud,
Licht, kom ons met stralen tooien,
ga ons voor van hand tot hand.

Sytze de Vries

Tussentijds: 165
Nieuwe Liedboek: 600

KERKDIENSTEN

April 2014

06 AVONDMAAL

Voorganger	Frank Marivoet	Paars
Ouderling	Adri Leemput	
Organist	Henk Corporaal	
Lezingen	Ezech. 37: 1-14 / Rom. 8: 8-11 Joh. 11: 1-4, 17-44	
Collecte	Algemene Kerkvergadering (AKV)	
Kindernevendienst	Michiel	

13 Voorganger

Voorganger	Toon Schoors	Paars
Ouderling	Philipp Bratfisch	
Organist	Joop van der Horst	
Lezingen	Matt. 21: 1-11 / Jes. 50: 4-7 Matt. 26: 36-46	

Collecte	Rwanda	
Kindernevendienst	Jan	

20 AVONDMAAL

PASEN

Voorganger	Ernst Veen	Wit
Ouderling	Adri Leemput	
Organist	Chris Klein	
Lezingen	Ex. 14: 9-14 / Kol. 3: 1-4 Joh. 20: 1-18	

Collecte	Itabire (partnerschap)	
Kindernevendienst	Ida	

27 Voorganger

Voorganger	Ernst Veen	Groen
Ouderling	Dirk Panhuis	
Organist	Henk Corporaal	
Lezingen	Gen. 8: 6-16 / 1 Petrus 1: 3-9 Joh. 20: 19-31.	

Collecte	Gebouwen (kerk en pastorie)	
Kindernevendienst	Jelske	

Mei 2014

04 AVONDMAAL

Voorganger Ernst Veen Groen
Ouderling Adri Leemput
Organist Edy Kühn
Lezingen Jes. 43: 1-12 / 1 Petrus 1: 17-23
Joh. 21: 1-14.
Collecte Protestantse Solidariteit
Kindernevendienst Ida

11 Voorganger Frank Marivoet Groen
Ouderling Philipp Bratfisch
Organist Henk Corporaal
Lezingen Neh. 9: 6-15 / 1 Petrus 2: 19-25
Joh. 10: 1-10
Collecte Rwanda
Kindernevendienst Michiel

18 Voorganger Ernst Veen Groen
Ouderling Dirk Panhuis
Organist Chris Klein
Lezingen Deut. 6: 20-25 / 1 Petrus 2: 1-10
Joh. 14: 1-14
Collecte Gebouwen (kerk en pastorie)
Kindernevendienst Jelske

25 Voorganger Ernst Veen Groen
Ouderling Philipp Bratfisch
Organist Edy Kühn
Lezingen Jes. 41: 17-20 / 1 Petrus 3: 8-18
Joh. 16:16-24
Collecte Diaconaat
Kindernevendienst Jan

Juni 2014

01 AVONDMAAL

Voorganger	Ernst Veen	Groen
Ouderling	Adri Leemput	
Organist	Henk Corporaal	
Lezingen	Ezech. 39: 21-29 / 1 Petrus 4: 12-19 Joh. 17: 1-13.	
Collecte	Gebouwen (kerk en pastorie)	
Kindernevendienst	Jelske	

08 AVONDMAAL **PINKSTEREN**

Voorganger	Toon Schoors	Wit
Ouderling	Henk Corporaal	
Organist	Chris Klein	
Lezingen	Ezech. 11: 17-20 / Hand. 2: 1-24 Joh. 14: 23-29	
Collecte	Protestantse Radio Omroep (PRO)	
Kindernevendienst	Michiel	

15 Voorganger	Ernst Veen	Groen
Ouderling	Dirk Panhuis	
Organist	Joop van der Horst	
Lezingen	Ex. 34: 4-9 / 2 Kor. 13: 11-13 Matt.28: 16-20	
Collecte	Gebouwen (kerk en pastorie)	
Kindernevendienst	Ida	

22 Voorganger	Ernst Veen	Groen
Ouderling	Philipp Bratfisch	
Organist	Edy Kühn	
Lezingen	Jer. 20: 7-13 / Rom. 5: 15-19 Matt. 10: 16-33	
Collecte	Diaconaat	
Kindernevendienst	Jan	

29 Voorganger	Ernst Veen	Groen
Ouderling	Dirk Panhuis	
Organist	Joop van der Horst	
Lezingen	Jer. 29: 1, 4-14 / Rom. 6: 3-11	
	Matt. 10: 34-42.	
Collecte	Theologische faculteit Brussel (FPG)	
Kindernevendienst	Jelske	

Juli 2014

(in juli is er geen kindernevendienst)

06 AVONDMAAL

Voorganger	Toon Schoors	Groen
Ouderling	Adri Leemput	
Organist	Henk Corporaal	
Lezingen	Zach. 9: 9-12 / Rom. 6: 16-23	
	Matt. 11: 25-30	
Collecte	Itabire	
13 Voorganger	Ernst Veen	Groen
Ouderling	Henk Corporaal	
Organist	Chris Klein	
Lezingen	Jes. 55: 6-13 / Rom. 7: 21 - 8: 6	
	Matt. 13: 1-9, 18-23	
Collecte	Gebouwen (kerk en pastorie)	
20 Voorganger	Ernst Veen	Groen
Ouderling	Philipp Bratfisch	
Organist	Edy Kühn	
Lezingen	Jes. 40: 12-25 / Rom. 8: 18-25	
	Matt. 13: 24-30, 36-43	
Collecte	Protestants Sociaal Centrum (PSC)	

GEMEENTENIEUWS

Inhuldiging Mariakapel

In de vorige Kerkbrief konden wij u met vreugde melden dat de huurovereenkomst voor onze huur van de Mariakapel met ingang van 1 december 2013 (eindelijk) was getekend. Met niet minder vreugde laten wij u dit keer weten dat wij, na enkele maanden “proefdraaien”, de inhuldiging van ons nieuwe kerkgebouw hebben gepland op **zondagmiddag 15 juni, aanvang 15u**. Na de dienst volgt dan nog een feestelijke receptie. Die zondag zal er **géén ochtendviering** worden gehouden.

Tijdens het ‘proefdraaien’ bleek dat de akoestiek in de kapel (gezien de ‘echo’) goed voor de gemeentezang is, maar minder goed voor het gesproken woord. In oude verslagen die wij hebben mogen inzien (uit de tijd van de eerste ingebruikname van de toen gloednieuwe Mariakapel in 1958) werd exact hetzelfde probleem gesignaleerd. De oplossing zocht en vond men toen in een uitgekiende opstelling van luidsprekers. Ook dit keer is meerdere keren geëxperimenteerd met verschillende hoogtes en posities voor de opstelling van luidsprekers. Aldus kwamen we steeds dichterbij een “hoorbare” weergave. We blijven intussen proberen om het resultaat nog verder te optimaliseren.

Presbyterian Church of Cameroon

Reeds enige tijd is er in Leuven (Kessel-Lo) een kerkgemeente van de Presbyterian Church of Cameroon (PCC) gevestigd. Via het synodebureau van de VPKB vroegen zij vorige jaar om een “affiliatie” (verbintenis) met de VPKB. Het synodebureau vroeg daarom op haar beurt aan ons om de PCC te Kessel-Lo te ‘visiteren’ en onze bevindingen aan hen (het synodebureau)

door te geven. Na kennis te hebben genomen van onze (positieve) bevindingen is het proces van affiliatie intussen door het synodebureau en ons kerkdistrict formeel opgestart. Zo'n affiliatie wil o.a. concreet zeggen dat de PCC te Kessel-Lo voortaan zal participeren in de officiële vergaderingen van ons kerkdistrict en dat er, bij gelegenheid, af en toe ook plaatselijke initiatieven van samenwerking tussen de PCC-Kessel-Lo en de VPKB-Leuven georganiseerd zullen worden.

Doop en Belijdenis

In de **paasdienst**, dit jaar op **zondag 20 april**, zal zowel een feestelijke doop als belijdenis plaatsvinden.

Die dag zal de kleine Daniël, zoon van Ken Weckhuysen en Vera Bijma gedoopt worden.

Ook zal Inge Blommaert openbare belijdenis van haar geloof afleggen.

Lees- en gesprekskring: “Hoe Jezus *God* werd”

De nieuwe (en eerste) cyclus van de lees- en gesprekskring liep (en loopt nog) in maximaal zes dinsdagavonden van februari tot en met mei. We lezen en bespreken daarbij het boek: “***Hoe Jezus God werd***” (uitg. Ten Have en Van Halewyck, 2010) van de Franse godsdiensthistoricus **Frédéric Lenoir**, waarin vragen ter sprake komen als: “Hoe kwamen dogma’s van de goddelijke Drie-eenheid en de incarnatie tot stand? Hoe zijn de andere visies op Jezus “verketterd” tijdens heftige theologische twisten die soms mensenlevens kostten? Welke rol hebben de politieke machthebbers gespeeld in de ontwikkeling van het Credo?”

Het is, ook naar het oordeel van de deelnemers een spannend boek en de moeite van het bespreken waard. Het boek werpt

zoveel lees- en gespreksstof op dat het ernaar uitziet dat wij na deze cyclus een “verlenging” zullen inbouwen. Nog lopende data in deze cyclus: **22 april** en **6 mei**.

Voorts kunnen wij u nu reeds met vreugde aankondigen dat wij voor de cyclus in het **najaar 2014** (maar dat duurt nog even) niet een vergeefs beroep hebben gedaan op **Antoon Schoors** die dan (zoals nu is afgesproken) in twee avonden ons zal inleiden in de geheimenissen van het bijbelboek Prediker waar hij eerder een (zeer) lijvig boek over heeft geschreven (getiteld: *Ecclesiastes*, uitg. Peeters, Leuven 2013).

De gesprekskring staat open voor iedereen, zowel binnen- als buitenkerkelijken, ook als u er de vorige keren niet bij was.

Locatie: ontmoetingszaal van de Mariakapel

Telkens van 20u tot 22u.

Jaarvergadering

Op **zondag 4 mei** houden we na de dienst onze jaarvergadering met de gebruikelijke agendapunten zoals: het jaarverslag (2013), de financiën, zaken kerkenraad/bestuursraad, (dit jaar voor de beide raden ook verkiezingen), toekomstplannen, rondvraag

Optreden Solidariteitskoor Pati Pati

Op dinsdag 25 en donderdag 27 maart gingen de jaarlijkse optredens van Pati Pati (solidariteitskoor studenten) door in onze Mariakapel. Het koor bedankt onze gemeente voor het gebruik van de ruimte; de toehoorders waren allen zeer tevreden van de akoestiek in de ruimte.

Degenen die de optredens niet konden bijwonen en toch Pati Pati willen steunen, kunnen nog steeds de CD van dit jaar

kopen (die ook werd opgenomen in onze kapel). De prijs is €10 voor de CD van 2014 en €5 voor die van 2013 en 2012. Voor meer info adri.leemput.kerk@gmail.com

De opbrengst gaat naar Bloemenstad, een initiatief van de Broeders Alexianen, voor het organiseren van zomerkampen voor kinderen en jongeren met een mentale handicap.

Vakantie

Van **06 tot en met 14 april 2014** is dominee Ernst Veen met zijn gezin op paasvakantie. Voor kerkelijke en/of pastorale hulpverlening kunt u zich wenden tot het synodebureau van de VPKB die u in contact kan brengen met andere prot.kerken/predikanten uit de regio.

VPKB-Synodebureau, Brogniezstraat 44, 1070 Brussel
Tel. 02-511.44.71.

Op de website van de VPKB kunt u ook zelf naar andere kerken/predikanten zoeken, zie: <http://www.vpkb.be>

PAASMEDITATIE

Niet alleen een graf, maar ook een tuin.

Het Paasverhaal, of men het nu leest in de historische of in de literaire toonaard, getuigt er van, dat heel onze door de dood verduisterde en bedreigde bestaan, definitief en voor eeuwig is aangeraakt door het licht van God. Niet alleen in het Nieuwe maar ook in het Oude Testament lezen we er over, bijvoorbeeld in die meeslepende en poëtische taal van de profeet Jesaja: dat God de sluier van alle volkeren zal wegnemen, dat Hij voor eeuwig de dood teniet zal doen en dat Hij de tranen van alle aangezichten zal afwissen. (Jes.25:6-8). Dat geloof is al eeuwen lang het geloof van Israël. Jezus zelf heeft eruit geleefd

en na Hem is dat bijbelse geloof de wijde wereld ingegaan.

Niet hagelnieuw

In essentie ontstond er na Jezus' dood zelfs geen hagelnieuw geloof, maar zette het oude geloof zich in hernieuwde gedaante voort. Het evangelie vindt z'n fundament en oorsprong in het geloof in de God van het Oude Testament. Een God die de mens heeft geschapen voor het leven en niet voor de dood. Die, zoals de psalmist dat zegt, nooit zal laten varen het werk dat Zijn hand begonnen is. En dat was ook het geloof van de vrouwen en mannen die Jezus volgden en van dat geloof leggen zij op hun eigen evangelische wijze getuigenis af.

Tuin

In het Johannesevangelie, bijvoorbeeld, eindigt het verhaal van Jezus niet in de stinkende kuil waarin de Romeinse bezetter, ter afschrikking van het volk, de lijken van de ter dood veroordeelden in gooiden (ten prooi aan gieren en honden) maar, integendeel, het verhaal eindigt met een stralend witte gestalte in een geurige tuin. Om hun verhaal op die wijze te kunnen voltooien moesten de vertellers niet alleen een graf, maar dus ook nog een tuin hebben. En dat was in die omstandigheden allesbehalve vanzelfsprekend. Want de Romeinse bezetter liet niet met zich spotten. Het vonnis van de kruisdood werd ter afschrikking aangevuld met de vernedering dat men geen graf kreeg. En de volgelingen van Jezus hadden niet het geld of de invloed om Jezus na zijn executie die vernedering te besparen. Zij die de macht hadden waren zijn vrienden niet en zijn vrienden hadden geen macht.

Jozef van Arimathea

Marcus, de eerste evangelist, voert daarom een zekere Jozef van Arimathea ten tonele, "een vooraanstaand lid van de

Raad”, zoals Marcus schrijft. Let wel: van de Raad die voor Jezus’ kruisiging geijverd had. Maar Marcus vertelt er wel bij dat deze Jozef toch “het koninkrijk Gods verwachtte”. Misschien had hij deze Jozef zich bekeerd en spijt gekregen. Hoe dan ook, hij kocht een stuk linnen voor Jezus, wikkelde Hem daarin en legde Hem, aldus Marcus, in een graf.

Mattheus wijzigt het verhaal van Marcus. Hij laat Jozef van Arimathea geen lid van de Raad zijn, maar volgens Mattheus is deze Jozef niet alleen een leerling van Jezus, maar ook nog “een rijk man”, zodat hij dus een graf kon betalen.

Lucas handhaaft in zijn evangelie dat Jozef van Arimathea een lid was van de Raad die Jezus kruisiging wenste, maar voegt er wel aan toe deze Jozef niet had ingestemd met die handelwijze van deze Raad.

Als laatste schrijft **Johannes** zijn verhaal, dat ongeveer dateert van 100 jaar na Christus. Bij hem is Jozef van Arimathea opnieuw “een leerling van Jezus”, maar dan wel in het geheim, uit vrees voor de Joden. Deze Jozef legt samen met Nicodemus, die een schat aan specerijen aanvoert om Jezus’ lichaam te balsemen, Jezus in Zijn graf. “In een tuin”, zo voegt Johannes er veelbetekenend aan toe. Veelbetekenend omdat een tuin in het bijbelse spraakgebruik niet zelden verwijst naar de nieuwe aarde, een nieuwe tuin van Eden.

Tuinman

Op die wijze heeft de evangelist Johannes het paradijselijke decor ontworpen voor zijn Paasverhaal. In dat Paasverhaal treffen we Maria van Magdala aan in die tuin van Jozef van Arimathea, bij het graf van Jezus. Deze Maria staat wenend bij dat graf. Zij ziet er twee godsbodes in witte kleren, maar geen Jezus. Het graf blijkt leeg. Dan staat er dat ze zich omdraait en

een man ziet staan. Die man zegt tegen haar: “Vrouw, waarom weent gij? Wie zoekt gij?” Maria, in de veronderstelling dat het de tuinman was en zegt tegen hem: “Heer, als gij hem weggedragen hebt, zeg mij dan, waar gij hem hebt neergelegd en ik zal hem wegnemen”.

Ik heb u bij uw naam geroepen

Vervolgens spreekt die ‘tuinman’ opnieuw en zegt: “Maria” Het is maar een enkel woord. Echter niet zomaar een woord. Hij noemt Maria bij haar naam. Dat doet meteen denken aan God, de grote Tuinman zelf die in het profetenboek Jesaja tot Israël zegt: “Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt van Mij.” Een soort intentieverklaring met als betekenis: Ik noem je bij je naam. Dat wil zeggen: Ik herken en erken je bestaan. Je bent van Mij. Je bent geborgen in de palm van mijn hand. Jouw naam spreek ik uit, een naam die nooit meer zal worden uitgewist, zelfs niet door het graf, maar voorgoed zal bloeien en groeien in Gods grote mensentuin, waarvan God zelf de “Tuinman” is.

Een nieuwe aarde

En zo zien we die twee, Jezus van Nazareth en Maria van Magdala, daar in die tuin van Arimathea: als het ware een nieuwe Adam (vgl. 1Kor.15:45) en Eva in een nieuwe tuin, een nieuwe hof van Eden. Maar dan wel een hof waar niet langer de mens, maar wel de dood en de slang voorgoed uit verbannen zijn. Een nieuwe aarde, waar de graven leeg zijn en waar Gods mensentuin, zoals dat in Genesis zo mooi verwoord wordt, wemelt en krioelt van het nieuwe leven, waarvan de Hovenier met een hoofdletter, alweer net als in Genesis, maar dit keer definitief, zal kunnen zeggen: “zie het is zeer goed.”

Ernst Veen

KINDERDIENST

Tot aan de Advent hebben we ons bezig gehouden met Elia en Elisa. U mag met mij van mening verschillen, maar in deze twee oud-testamentische profeten, vinden we veel dingen terug die we ook bij Jezus terug vinden. Een voorbeeld: Elisa krijgt bezoek en er is bijna geen eten meer. Elisa bid tot God wanneer hij het brood breekt en er is genoeg voor allen. Elia is ten hemel opgenomen, de profeten uit Jericho gaan hem drie dagen lang zoeken, en keren dan terug. Was het niet ook Jezus die ten derde dage opstond? En zo zijn er nog wel enkele. Een hele mooie vergelijking is ook het verhaal van de ongelovige Thomas. Pas als ik zie geloof ik. Elisa krijgt de geest van Elia als hij ziet (hoe zijn mentor opgenomen wordt; met vurige paarden).

Een van de verhalen die wij behandeld hebben is het verhaal van de weduwe met haar zoontje. De weduwe, (van een profeet van God, zal haar kind als slaaf loeten afgeven aan diegene die zij geld schuldig is. Elia krijgt medelijden met haar in haar situatie. Hij stelt haar een hele belangrijke vraag. “Wat hebt gij in huis” De dubbele bodem van die vraag wordt in het verhaal niet voortgezet, maar beperkt zich tot een fysieke werkelijkheid. De vrouw antwoordt ik heb nog een half kruikje olie en dat is alles en dan is het met ons gedaan.

Elia laat haar datgene wat zij bezit uitgieten in alle kruiken potten en pannen, inclusief die van de burens en de mensen in haar straat. De olie blijft stromen, en maar stromen en maar stromen tot de laatste kruik gevuld is. En dan is het kruikje leeg. De weduwe verkoopt de olie en hoeft haar kind niet in slavernij af te geven.

Voor de exegese van dit stuk ben ik noch competent noch daartoe geëigend, maar als je dit verhaal goed leest, dan is dit een wondermooi verhaal: Wat heb jij in huis om je kind niet in

slavernij af te moeten geven? Voor ons als ouders haast een beangstigende vraag in een ernstig verhaal, niks wonder, maar een duidelijke vraag. Deze vraag geldt ook nu nog, of misschien wel juist nu, met alle (on)mogelijkheden die leiden tot een egoïstische slavernij en het ik, ik en ik. Net als Achab, willen wij hebben wat ons niet toekomt; net als Achab willen wij God wel dienen, maar..... (nu even niet).

Na dit verhaal hebben de kinderen tekeningen en verfstukken gemaakt om dit te verbeelden. De tekening van Loïs was van zulk een krachtige eenvoud, dat ik deze tekening met U wilde delen. Vandaar ook dat ik hoop dat deze tekening goed overkomt in de kerkbrief. Ik durfde de lijnen niet aan te dikken uit angst, de tekening in kracht te doen inboeten.

Michiel Ruiter
(van de Kinder neven dienst groep)

PAULUS EN DE OVERHEID

Over de overheid

Het kan niemand ontgaan zijn: zowel in België als in Nederland waren/zijn er dit jaar weer politieke verkiezingen. Een mooie gelegenheid om eens te rade te gaan bij de apostel Paulus die zo markant, maar ook zo omstreden over de overheid geschreven heeft.

Paulus stelt in zijn brief aan de gemeente te Rome (Rom.13: 1,2): “Iedereen moet het gezag van de overheid erkennen, want er is geen gezag dat niet van God komt. Ook het huidige gezag is door God ingesteld. Wie zich tegen dit gezag verzet, verzet zich dus tegen een instelling van God.” Stel dat Paulus onze tijdgenoot was. Zou hij dan zijn tekst, indachtig het menselijke, al te menselijke verloop van de geschiedenis, ook zo hebben geformuleerd: “...want er is geen gezag dat niet van God komt...” (?)

Wereldvreemd

Als er in onze tijd iemand zou zijn die zo’n zin in de krant schrijft, dan zouden de meesten van ons die krant hoofdschuddend dichtvouwen, wegens zoveel godsdienstige naiëviteit om maar niet te spreken over zoveel wereldvreemd fundamentalisme. Niettemin is het bekend dat er in de vorige eeuw vele christenen waren (zowel katholieken als protestanten) die het, tot aan de Hitlertijd, mede op grond van de genoemde Paulustekst, voor goed christelijk hielden om de overheid onder alle omstandigheden te gehoorzamen. Het nazi-regime zette deze zienswijze onder zware druk. Maar wat kon Paulus dan wél bedoelen?

Kritische betekenis

Welnu, in de oude synagoge bestond er over deze tekst

nauwelijks verschil van mening. En dat was niet omdat ze daar zo naïef waren, maar dat was omdat ze die tekst niet lazen naar de letterlijke betekenis, als zou God concreet-historisch bepalen welke overheden op aarde regeren, maar zij lazen deze tekst naar de kritische betekenis die erin verborgen zit.

Romeinse rijk

Om die kritische betekenis op het spoor te komen moeten we ons eerst realiseren dat Paulus schreef en leefde in het imperium Romanum, een historische context waarbinnen de hoogste overheid, namelijk de Romeinse keizer, goddelijke ambities en aanspraken had. Na hun dood werden de Romeinse keizers effectief goddelijk verklaard en kregen zelfs hun eigen tempel waarin ook beelden van de vergoddelijkte heerser werden opgesteld en waarin een speciale cultus ter ere van de almacht van de keizer plaatsvond. Als Romeins staatsburger wist Paulus dat maar al te goed, maar als leerling uit de joodse school van rabbijn Hillel en Gamaliël had Paulus ook geleerd dat de overheid juist niet goddelijk was. Voor een jood en ook voor de daaruit ontstane christelijke traditie was het bv. *not done* om voor de wereldlijke overheid te buigen.

Verborgen

Die kritische opstelling ten aanzien van de overheid vinden we ook weer terug in de hierboven geciteerde Paulustekst. Bij het lezen van die tekst denk je al snel: gaat Paulus de overheid nu toch weer vergoddelijken? Want toegegeven, de man had het minder cryptisch en verborgen kunnen formuleren, maar wie aandachtig leest ontdekt dat Paulus juist de toentertijdse vermeende goddelijke aanspraken van de hoogste overheid, impliciet loochent en tegenspreekt. Het is niet ondenkbaar dat Paulus (die Romeins staatsburger was) dat op zo'n cryptische en verborgen wijze formuleerde, omdat hij, schrijvende aan de

gemeente in Rome, niet wilde dat zijn brief door de Romeinse overheid zou worden gevisieerd.

Niet goddelijk, maar “van” God

Paulus schrijft heel fijntjes, niet dat de overheid een “goddelijke” instelling is (alsof de overheid goddelijk zou zijn!) maar dat de overheid “een instelling *van* God” (voor de geïnteresseerden: *tou Theou diatagè*) is. En dat is een groot verschil. Met die uitdrukking zegt Paulus impliciet dat de overheid juist niet goddelijk is, maar dat zij, als instelling “van” God, áán die God ondergeschikt is en derhalve tegenover God verantwoording heeft af te leggen. Ziedaar ook de kritische betekenis van die tekst. Volgens die kritiek kan en mag geen overheid zich ooit nog goddelijke aspiraties veroorloven, of eigentijds er uitgedrukt: zich boven het “gepeupel” verheven voelen. Dat was in die tijd een ongemeen een opstelling ten opzichte van de overheid.

Niet de status maar de opdracht

Paulus zaagde daarmee niet alleen de vergoddelijkte poot onder de stoel van de overheid vandaan, maar onderstreepte daarmee bovendien (in een tijd dat gehoorzaamheid uitsluitend gold voor burgers ten aanzien van de overheid en niet andersom) dat ook de overheid gehoorzaamheid verschuldigd was. Want, zo schreef Paulus, “de overheid staat in dienst van God, de mensen ten goede.” Lees (tussen de regels door): overheden mogen niet hun goddelijke soevereine gang gaan, maar zijn verantwoording verschuldigd aan God en mens. Paulus heeft het daarbij immers niet over de *status* maar over de *opdracht* van de overheid. De macht waarmee de overheid is bekleed is er niet om de macht of het pluge zelf, maar staat, naar het woord van Paulus, ten dienste van God, de mensen ten goede...

Ernst Veen

GEKNIPT VOOR U

Bijbelhistoriek, bijbelsymboliek en bijbelpolitiek

Een nieuwsbericht op de site van De Standaard liet dit weekend weten dat wetenschappers door archeologisch en historisch onderzoek tot de conclusie kwamen dat de Bijbel historisch incorrect is en ‘fouten’ bevat.

Ondertussen werd het bericht blijkbaar verwijderd. Dat is maar best. Het was immers een behoorlijk typerend voorbeeld van een totaal kortzichtig en zichzelf ridiculiserend scientisme waar onze media wel eens last van hebben. Zonder enige kritische reflectie werd het zo een artikel dat semiwetenschappelijk en triomfantelijk liet weten dat ‘de historische incorrectheid van de Bijbel’ nu eindelijk bewezen werd.

De gemiddelde gelovige haalt natuurlijk heel eenvoudig de schouders op en zucht wat meewarig. Wederom ontkrachtte de wetenschap iets waarin de gelovige eigenlijk niet geloofde. Want dat de bijbel ‘geschiedkundig coherent’ zou zijn, wordt helemaal niet verondersteld. Al vele decennia maken verschillende exegeten en theologen dat duidelijk.

Uiteraard zijn er Christenen die hun Bijbel nog steeds letterlijk nemen en die, zoals het artikel zei, een arbitraire tijdsspanne toekennen aan elke generatie om dan wat Bijbelse generaties achteruit tellen en zo te bepalen wanneer pakweg Noah leefde. Maar dergelijke christenen zijn de absolute uitzondering. Zeker in ons land. Zelden kwam ik in religieuze middens iemand tegen die gelooft dat “Abraham in 2000 voor Christus” leefde. Ondanks wat het artikel beweerde is dit nu eenmaal geen ‘gemeengoed’ onder westerse Bijbelgeleerden. Wel in tegendeel.

De ‘doordeweekse’ christen kijkt helemaal niet historisch naar de Bijbel. Als je hem vraagt of Mozes echt bestaan heeft, zal hij spontaan ‘ja’ antwoorden. Vraag je het hem nog eens, met zekere aandrang, of hij daar écht, écht, écht van overtuigd is, dan zal hij al gauw aan het twijfelen slaan. Misschien is Mozes wel iemand als Koning Arthur. Zo’n figuur die ooit wel bestaan heeft maar waarop achteraf dan allerhande verhalen en ideeën zijn geprojecteerd. Of wie weet is Mozes wel een totaal symbolische constructie.

Want in dat laatste zit het hem natuurlijk. Zelfs *als* hij écht bestaan heeft en zelfs *als* hij werkelijk het Joodse volk doorheen de woestijn op sleeptouw nam na de uittocht uit Egypte, dan nog is zijn spirituele en symbolische waarde veel groter dan zijn historische waarde.

De Bijbel vertelt verhalen. En doorheen die verhalen schuift de Bijbel ethische en spirituele overwegingen naar voor. Of het verhaal nu gisteren gebeurde of tienduizend jaar geleden is daarbij eigenlijk van weinig tel. Het gaat om de diepere boodschap voor de ziel.

De wetenschapper die de Bijbel letterlijk analyseert en zegt dat die op dat vlak ‘niet klopt’ maakt dus exact dezelfde fout als de fundamentalist die zijn bijbel letterlijk neemt en zegt dat het ‘Dé waarheid is’. Beiden zijn blind voor diepere symboliek en ziel.

Op het einde van het artikel werd pas duidelijk dat het voor de onderzoekers zelf eigenlijke niet zozeer om de wetenschappelijke boodschap ging maar wel om een meer politieke boodschap. Men wou laten zien dat “rechtse Israëliische politici die bijbelse verhalen als basis gebruiken om Palestijnen uit hun huizen in Oost-Jeruzalem te zetten, historische fouten maken naast hun tekortkomingen met

betrekking tot de mensenrechten.” Maar net dat toont misschien nog de meest frappante blindheid. Om aan te tonen dat Israëlische politici niet het recht hebben om Palestijnen van hun grondgebied te verdrijven heeft men immers helemaal geen jarenlang archeologisch onderzoek nodig. Daarvoor kunnen de tien geboden ruimschoots volstaan.

<http://www.dewereldmorgen.be/blogs/jonasslaats/2014/02/10/bijbelhistoriek-bijbelsymboliek-en-bijbelpolitiek>

Om over na te denken

Er waren eens twee baby's in de baarmoeder van een moeder.

De ene vroeg de ander: "Geloof jij in een leven na geboorte"?

De ander antwoordde: "Natuurlijk er moet iets zijn na geboorte" Misschien zijn we hier om ons klaar te maken voor wat we later zullen zijn.

"Onzin", reageerde de ander. "Er is geen leven na geboorte, wat zou dat leven moeten zijn"?

"Ik weet het niet, maar er zal meer licht zijn dan hier, misschien lopen we met onze benen en eten we met onze mond"

De ander riep: "Dat is absurd!, lopen is onmogelijk en eten met onze mond, waanzin! De navelstreng zorgt voor voeding, leven na geboorte is onmogelijk, de navelstreng is te kort."

"Ik denk dat er iets is en misschien is het er anders dan hier.”

De ander reageerde: "Niemand is ooit teruggekeerd van daar. Geboorte is het einde van het leven en na geboorte is er niets anders dan donkerte en angst en het brengt ons nergens."

"We weten het niet", reageerde de ander. "Maar zeker zullen

we moeder zien en zij zal voor ons zorgen."

"Moeder?? Geloof jij in moeder? Waar is ze nu?

"Ze is helemaal om ons heen, het is in haar waar wij leven, zonder haar zou deze wereld er niet zijn."

"Ik zie haar niet, dan is het logisch dat ze niet bestaat."

Waar de ander op reageerde: "Soms als je in je stilte bent, dan kun je haar horen, dan kun je haar ontvangen. "Ik geloof dat er een realiteit is na geboorte en wij zijn hier om onszelf klaar te maken voor die realiteit"...

(Ingezonden door Janine Veen)

Opendeurdagen Faculteit

Iedereen is welkom op de Opendeurdagen 2014 van de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel. U kunt zomaar binnenwippen om één of meerdere colleges te volgen van 5 tot 9 mei op de Bollandistenstraat 40 – 1040 Brussel.

Op donderdag 8 mei om 16 uur is een bijeenkomst voorzien met (toekomstige) studenten en hoogleraren. Al uw vragen zullen een antwoord krijgen.

De bibliotheek en het documentatiecentrum van de FPG staan het hele jaar open voor studenten en belangstellenden van de FPG of andere onderzoekscentra.

Geïnteresseerd? Bel naar 02.735.67.46

of bezoek onze website: www.protestafac.eu

U kan ook Adri Leemput (studentenvertegenwoordiger) aanspreken voor meer info.

uit de Kerkmozaïek van April 2014

Protestantse Omroep

Protestantse Omroep vzw
Huis van het protestantsime
Brogniestraat 44 – 1070 Brussel

Radio 1 – woensdag om 20u03

<u>21/05</u>	Geloven, toch nog?	Frank Marivoet
<u>18/06</u>	Het huis op de rots	Frank Marivoet
<u>16/07</u>	Onkruid op de Akker	Bert Beukenhorst
<u>20/08</u>	Engagement	Bert Beukenhorst

V.U. F. Marivoet, Celestijnenlaan 7/21, 3001 Heverlee.

Secr H. Sinnaghel - Oudstrijdersplein 15/101 - 8430 Middelkerke. 059/30.84.33

Eén om 10u en Canvas laat (zondag)

<u>20/04</u>	Paasviering in eurovisie vanuit de Protestantse Kerk te Brussel Predikant: ds; S. Fuite	
<u>19/05</u>	Pinksterviering in eurovisie	Vertaling: Frank Marivoet

Routebeschrijving

Met de auto: Op de ring van Leuven rijdt u naar de zuidoostkant daarvan: de **Parkpoort**. Bij de verkeerslichten van de Parkpoort verlaat u de stad via de **Geldenaaksebaan**. Dan neemt u de eerste straat rechts (bij een bushalte): **Paul Van Ostaijenlaan**. Daarna neemt u de eerste straat links (Zegelaan), dan weer de eerste links (Matadilaan). De kerk staat op het einde rechts. Daar is ook parkeerplaats.

Te voet vanaf het station Leuven, via de Ring tot aan Parkpoort, dan linksaf via de Geldenaakse baan naar Paul Van Ostaijenlaan (zie boven): 2 km of 30 minuten.

Met het openbaar vervoer vanaf het station Leuven op zondag:

Bus 4, richting Haasrode-Brabantthal of **Bus 5**, richting Vaalbeek tot de halte Paul Van Ostaijenlaan. In beide gevallen, nog 370m wandelen (zie boven).

Bus 285, richting Leuven-Philips tot eindhalte Philips. Vanaf de rotonde gaat u via de smalle straat naar beneden naar de halte Paul van Ostaijenlaan (zie boven).

Bus 616, richting Zaventem tot de halte Parkpoort. Dan nog 555m wandelen: bij de Parkpoort oversteken, via de Geldenaakse baan naar de halte Paul Van Ostaijenlaan (zie boven).

Verenigde Protestantse Kerk in België (VPKB)

Gemeente Leuven

Kerkdiensten	elke zondag om 10u
Kindernevendienst en –opvang	elke zondag tijdens de kerkdienst (niet in juli en augustus)
VPKB-Leuven	http://www.vpkleuven.be
Locatie Kerk	Mariakapel Matadilaan (6), Heverlee (geen postadres)
Predikant	Ernst Veen L. Beosierlaan 89 – 3010 Leuven 016/22 98 83 ernst.veen@telenet.be
Samenstelling kerkenraad	Philipp Bratfisch Henk Corporaal Adri Leemput Dirk Panhuis Joëlle Verhoeven-Segier Ernst Veen
Samenstelling bestuursraad	Anton Gazenbeek Marleen Jannis Chris Lefebvre Freddy Verhoeven Maarten Wilbrennick Ernst Veen
Redactie Kerkbrief	Adri Leemput Joop Van der Horst Ernst Veen adri.leemput.kerk@gmail.com
Vrijwillige bijdragen	Belfius IBAN BE93 0680 7857 4067 BIC GKCCBEBB

De kerkbrief verschijnt vier maal per jaar.

Bijdragen zijn steeds welkom en die kan u inleveren voor:

01/06 (zomernummer)   01/09 (herfstnummer)

01/12 (winternummer)   01/03 (lentennummer)